.a Licet dicat hic pp. q pacta erant eccl'a de consilio cardinalium reuocare sententiam siquam ee im
patorem tulisset no tamen tenetur requirere consilium cardinalium nisi uelit. sed hoc fecit ad maiorem
cautelam ut euitaret dein suspitionem ex quo consilii consilium hic et notatur per hanc litteram
q iudex ordinarius uel delegatus cum aliquam interlocutoriam pfert contra alteram partem et pars
altera contradicat seu appellet dicens se grauatam per eam non debet statim dicere ego reuoco in
terlocutoriam nisi manifeste constaret ei q male interlocutorium esset sed si credit se bene interlo
cutus fuisse debet dicere secundum q pp hic dicit. statuet
siue grauauit in aliquo paratus sum reuocare
interlocutoriam de consilio sapientum et pre
figat ei terminum ad habendum consilium sup
hoc si autem pars illa contradicens de appellatione
non ueniat procedat iudex in negotio sibi com
misso quantum de iure fuerit procedendum.
et sic non intelligetur eum grauasse cum per
ipsum iudicem non stetit quominus re
uocet interlocutoriam sed per ipsum qui appel
lat et ita contumax debet reputari sicut contingit
in negotio presenti et hoc est ualde notabile
et retinendum et memorie commendandum.

.b Qui sepe admonitus contumaciter noluit se
cedere diuinitatem propriam pugnauit arbitro
xxiii. q. iiii. nabuchodonosor. talis fuit im
perator federicus de quo etiam posset dici quod
dictum est de diabolo qui similis hominis factus
non est qui statim post creationem capax fuit ruis
non non donec fuit adultus et super omnes anglos
eminentior factus est. Item potest dici de federico im
peratore qui super omnes suos antecessores maior
et potentior inuentus est. unde potest dici de eo quod
dictum est de diabolo de quo dicitur magnus
sine comparatione creatus fuerat idcirco peccans
sine uenia dampnatur erat quia ecclesie
noluit obedire hec leguntur. de pe. di. ii. §
quia autem repbi. alias est capitulum enim inquit
per illud § quod autem. dominus bernar.

.c Bene dicit quia pluribus criminibus non depo
netur maxima enim causa debet subesse de deposi
tione imperatoris nec est similis de depositione imp
eratoris nec est similis clericorum qui pro quolibet
peccato maiore deponi possunt. lxxxi. di. c.
i. quia ubi maius scandalum et periculum
timetur benignius est agendum. l. di. ut
constitueretur cum suis similibus ut satis pa
tet in depositione imperatoris qui pre cunctis omnibus
xpianis. vii. q. i. in apibus princeps unus.

.d Quatuor causas subicit hic pp. per quas
principaliter deposuit imperatorem et primo per
iurium quod ualde turpissimum est in princi
pe et in quolibet etiam xpiano. sed in maio
ribus grauissimum propter malum exemplum
quod enim agitur a prelatis facile trahitur ab
aliis in exemplum. j. de uoto magne de
uotionis et ideo grauius punitur. xi. q.
iii. precipue. xxv. q. i. nulli fas sit. secundo sacri
legium propter quod clerici promoueri non debent. lxxxi.
di. c. i. et oblationes sacrilegii recipi prohibentur
xvii. q. iiii. minor. xii. q. ii. de uiro. propter quod
fuit excommunicatus ipso iure. f. imperator
capi faciens cardinales et alios clericos pre
latos ad concilium uenientes. j. de sententia exco
municationis mulieres. cum suis simi
libus. tertio quia suspectus erat de heresi non du
biis sed euidentibus argumentis et nomine here
ticorum continetur qui leui argumento a iu
dicio catholice ecclesie decepti sunt deuiare
C. de hereticis. l. ii. in fi. ar. ex. j. de presumpt. lit
teras. et pro isto solo crimine non solum imp
erator sed etiam pp. deponi debet. xl. di. si pp. Item
suspectus de heresi si se non purgauerit debet ex
communicari et si per annum sic steterit uel i
uitare noluerit tanquam hereticus reputetur
et puniatur. j. de hereticis. excommunicamus
§. i. et § si qui uero. quarto. quia regnum sicilie
est quasi seruituti subiecit quod ab ecclesia tene
bat in feudum pensionem quam pro regno ecclesie debebat per vii. annos et amplius non soluit
propter quod regno priuari potuit. j. de locato. c. ult. b. peccatis suis et idem potest dici de quolibet

.e Aliis nefandis. dominus et summus doctor. similiter adeo priuatus erat omnibus hono

.f Sic. s. de transact. quanto ubi de hoc inno. q i cap vii. re et dignitate imperio uidelicet utroque

a Nota quod fred. imperator propter suas iniquitates ligatus regno et ierosolimitano sicilieque cum
sententiam do. pp denuntiauit ostendit et per ecclesiam a deo spiritum priuatam sententiando priuat et tunc uere
rata est sententia pferentis cum eterni sequitur iuditium arbitrium iudicis. i. di. xi. q. iii. tunc uera
et sic ligatus fuit duabus sententiis di. et hominis. sed quando ligatus est una et non alia. j. de sententia excommunicationis. a
nobis ita patet quod pp potest deponere imperatorem et alios principes propter suas iniquitates. xl. q. vi.
alius. b.

tam ecclesiasticos quam seculares
ad aliquem tutum locum ubi
per se uel per solempnes nuntios con
uenire. Erat que parata ecclesia
de consilio fratrum sibi satisfacere
si eum lesisset in aliquo ac reuo
care sententiam siquam contra
ipsum iniuste tulisset cum omni
mansuetudine et misericordia quantum
cum deo et honore suo fieri pote
rat recipere de iniuriis et offen
sis ipsi ecclesie suisque per eum ir
rogatis satisfactionem ab ipso
uolebat etiam omnes amicos
suos sibique adherentes in pace
ponere. plenaque securitate ga
udere ut numquam hac occa
sione possent aliquod subire
discrimine. Sed licet sic apud
eum pro pace paternis monitis
et precum curaremus insistere
lenitate. Idem tamen pharaonis
imitatus duritiam et opturans
more aspidis aures suas pre
ces huiusmodi et monita ela
ta obstinatione despexit. propter
quod non ualentes absque graui xpi
offensa eius iniquitates am
plius tollerare cogimur urgen
te nos conscientia iuste animaduer
tere in eundem. Et ut ad pre
sens de ceteris eius sceleribus
taceamus quatuor grauissi
ma que nulla possunt celari
tergiuersatione commisit. Deie
rauit enim multociens pacem
quondam inter ecclesiam et im
perium reformatam temere
uiolando et c. et j. Perpetrauit sacri
legium capi faciens cardi.
sancte ro. ec. ac aliarum ecclesiarum
prelatos et clericos religiosos et
seculares uenientes ad conci
lium quod idem predecessor duxerat

conuocandum et c. et j. De heresi
quoque non dubiis et leuibus sed di
fficilibus et euidentibus argumen
tis suspectus habetur. et c. et j. Pre
ter hec regnum sicilie quod
est speciale patrimonium beati
petri et idem princeps ab apostolica
sede tenebat in feudum iam
ad tantam inopiam et laicis ex
inanitionem seruitutem que
redegit quod eis pene penitus
nichil habentibus. et omnibus
exinde fere probis eiectis illos
qui remanserunt ibidem sub
seruili quasi conditione uiuere
ad romanam. ecclesiam. cuius
sunt principaliter homines
et uasalli offendere multipli
citer. et hostiliter impugnare
compellit. Posset etiam
merito reprehendi. quod mille
quis fatorum annuam pen
sionem in qua pro eodem re
gno ipsi ec. roman. tenetur
per nouem annos et amplius
soluere pretermisit. Nos
itaque super premissis et quam
pluribus aliis eius nefandis
excessibus cum fratribus nostris
et sacro concilio deliberatione pre
habita diligenti cum ihesu
xpi uices licet immeriti tene
amus in terris nobisque in be
ati petri sit persona dictum.
Quodcumque ligaueris su
per terram. erit ligatum et in
celis. et quodcumque solueris
super terram erit solutum et
in celis. nemo ratum prin
cipem qui se imperio et regnis
omnique honore et dignita
te reddidit tam indignum
quique propter suas iniquitates
adeo ne regnet uel imperet

sed cum aliquis repetit rem iure quasi dominii petitio
hec cum aliquis rem emit a non domino bona fide et rem si
tam bona fide recipit credens uendentem dominum
uenditionis et traditionis. ff. de publicia. l. sed et si res
incipit eum qui. § ult. et sufficit emptori bonam fidem
licet uenditor malam fidem habuit et callido consilio uen
ut. e. l. § pretor ut si iste emptor antequam usucapiat cad
ne et petat rem a possessore iure quasi dominii audien
appellatur publiciana actio si autem post usucapione

.b De iure et antiqua consuetudine. e. de elect. uenerabilem.
si principes priuare electione et ipse eligere uacante imperio
uelint eligere. secus uidetur si principes nolunt eligere
sunt concordare canonice. e. c. ubi quia autem q. in electione
de iure hoc intellige quantum ad principes laicos. quia
muni pertinet ad eos electio. xciii. di. legimus q. dicitur